

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Wydział Historii i Archeologii
Instytut Historii
Katedra Historii XVI-XIX w. i Europy Wschodniej
Mgr Anna Jakimowicz

Wojenna rzeczywistość. Lublin w czasie I wojny światowej

Lata I wojny światowej dla wszystkich Europejczyków, w tym także mieszkańców Lublina były czasem znaczących przeobrażeń w niemalże każdej sferze życia. Ewakuacja Rosjan latem 1915 r., a następnie przejście władzy przez armie Państw Centralnych spowodowały istotne zmiany w funkcjonowaniu miasta i jego mieszkańców. Okupanci dążąc do szybkiego i sprawnego podporządkowania ludności na terenie nowoutworzonego Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego, wprowadzili szereg rozporządzeń. Jednakże prowadzone jednocześnie działania grabieżcze wojsk niemieckich i austriackich były przyczyną pogarszających się warunków bytowych mieszkańców, problemów aprowizacyjnych, ograniczenia działalności produkcyjnej i rzemieślniczej, doprowadzając do wzrostu niezadowolenia ludności.

Głównym celem rozprawy doktorskiej była próba zrekonstruowania obrazu życia codziennego w Lublinie w czasie I wojny światowej oraz ukazania miasta w okresie wielkiej zmiany, jaką była wojna, a także jej charakteru i dynamiki. Aby to osiągnąć, konieczne było przyjrzenie się różnorodnym obszarom funkcjonowania miasta w czasie wojny, np. władzy, ludziom (mieszkańcom oraz osobom przyjezdnym), przestrzeni miejskiej, jak również kwestiom gospodarczo-ekonomicznym, sferze oświatowej oraz kulturalnej.

Praca składa się z prologu, 8 rozdziałów w układzie chronologiczno-problemowym oraz zakończenia. Prolog ma charakter wprowadzający i ukazuje życie lublinian pod panowaniem władzy rosyjskiej w pierwszym roku wojny. Natomiast rozdziały dotyczą konkretnych zagadnień z okresu okupacji austro-węgierskiej w sferach: władzy, przestrzeni, warunków ekonomicznych i mieszkaniowych, opieki medycznej, społecznej i duchowej, gospodarki i ekonomii miasta, oświaty, kultury. Ostatni rozdział ukazuje życie żołnierzy wojsk okupacyjnych i Legionów Polskich w Lublinie. Ponadto rozdział ten omawia działalność organizacji społecznych i paramilitarnych, niosących pomoc rannym wojskowym, żołnierzom inwalidom oraz jeńcom wojennym.

Praca ma charakter źródłowy i oparta jest na materiałach archiwalnych, prasowych, pamiętnikarskich.

Anna Jakimowicz